

ESTIMAT ANDERSEN

BERNAT CORMAND

El llapis màgic de Quentin Blake

La vida de vegades està feta de tons apagats i tristos, o és així com la percebem, però l'art ens pot ajudar a veure-la (o viure-la) d'una altra manera, com passa a *El violí d'en Patrick*, el primer llibre que Quentin Blake (Sidcup, Regne Unit, 1932) va escriure i il·lustrar i que Blackie Books ha recuperat en català i castellà, en una edició molt acurada; la primera publicació anglesa data del 1968.

Amb una cinquantena d'anys d'ofici i unes tres-centes obres publicades, Quentin Blake no necessita presentació. Referent indiscutible de la literatura infantil i juvenil, esdevingut un clàssic, ha dibuixat els textos d'autors de primeríssima línia, sobretot de Roald Dahl: ¿qui

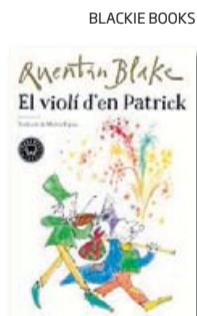
no ha llegit *James i el préssec gegant*, *Charlie i la fàbrica de xocolata* o les aventures de *Matilda*? Però també ha sabut mostrar el seu talent com a escriptor en un bon nombre de títols. Al capdavant, és un contador d'històries, tot i que probablement la seva formació universitària en literatura l'ha ajudat a sentir-se còmode amb la lletra. A *El violí d'en Patrick*, l'àlbum infantil que tenim a les mans, podem gaudir d'aquesta autoria completa, de paraula i imatge.

El Patrick vol comprar-se un violí i decideix anar a un mercat on primer veu verdures, peix i roba. I no és fins que troba una parada plena a vessar de rampoines que no s'atura: hi ha el que buscava. De seguida es

posa a tocar una cançó, omplint de colors vius allò que no en té. El segueixen uns nens i tots aquells personatges que es deixen endur per la seva música, com si seguisin el flautista d'Hamelín, però en aquest cas el propòsit del Patrick és un altre, ben diferent: ara dels arbres cauen pastissos, gelats i torrades amb mantega; les guspies de la pipa del rodamon acaben sent focs artificials i el llauner, massa prim i malalt, gràcies al violí deixa d'estar refredat i de tenir mal de cap i mal de panxa. Presenciem, doncs, el poder transformador de la música, que, més enllà de l'acció altruista amb els vulnerables, ens amara de la *joie de vivre* que sovint oblidem. Per explicar tot això i acompanyar la paraula escrita, l'artista se serveix de ploma i tinta i traça unes línies espontànies que creen escenes inconfusiblement enèrgiques i vives. S'hi reconeixen els personatges dinàmics, de nassos punxeguts i extremitats volàtils. D'altra banda, en el llibre que ens ocupa el color és un element narratiu essencial per a la trama, la qual cosa permet que el dibuixant, amb aquarel·la, el faci créixer i s'hi recreï utilitzant-lo, com és habitual en ell, d'una manera expressiva i lliure.

Posar color a les vides

Hi ha un projecte que es porta a terme a Londres, The Nightingale Project, que consisteix a embellir els espais dels hospitals a través de l'art i la música, com una manera (terapèutica) de fer més amena l'estada i ajudar els pacients a recuperar l'alegria, malgrat les circumstàncies, sovint gens favorables. Sabem que l'il·lustrador anglès hi ha col·laborat molt directament, o sigui que ens atrevim a dir que aquí l'artista podria ser com l'adorable Patrick, aquell *alter ego* que se sol trobar en l'obra d'un autor. Al final, les històries sinceres només poden sortir de l'emoció, la que sentia quan va esbossar les primeres ratlles d'aquest àlbum i la que ha sentit acolorint les parets dels hospitals. I mentre l'un toca el violí, l'altre fa servir aquell llapis màgic (o Magic Pencil) que pinta en molts colors diferents a la vegada. Només el tenen els artistes únics, com Quentin Blake, el qual, durant cinc dècades, ha posat color a les vides, no sempre felices, de lectors petits i grans. I que continuï sent així els anys que han de venir. ♦♦

EL VIOLÍ D'EN PATRICK
QUENTIN BLAKE
BLACKIE BOOKS
TRADUCCIÓ
DE MARINA ESPASA
44 PÀG. / 14,90 €

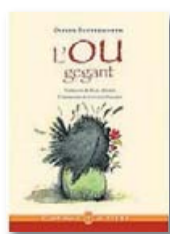
La impostora

A la meua pila de lectures per a l'estiu, habitualment poc realista, aquest any hi tenia un lloc d'honor *Anna Karèni-na*, de Tolstoi. El mateix lloc d'honor que hi tindrà l'estiu que ve, perquè no l'he pogut llegir. Em sap greu, perquè fa temps que en tinc moltes ganes, però també perquè reforça la meua sensació de ser una impostora. Tinc la sort (diria el privilegi, però a vegades em sembla que hem gastat massa la paraula) de poder dedicar-me a parlar de llibres. Sovint dic que tinc la millor feina del món, però el que no verbalitzo és la por de *ser descoberta*. Que algú em posi en dubte perquè no he llegit *Anna Karèni-na*. Tampoc *Moby Dick*, *l'Ulisses* de Joyce o *Guerra i pau*. Un dels meus pitjors malsons és estar en directe a la tele, que mori un gran autor que encara no he llegit i no saber què dir-ne. Adeu a la millor feina del món!

Em sembla que si puc fer ara aquesta confessió és gràcies al comentari d'una col·lega: "Ja, però ¿i tot el que sí que has llegit? Ho has pensat, això?" No, no ho havia pensat, i no li falta raó. Per què me n'havia oblidat, d'aquesta part? No crec que fos només perquè quan et dediques als llibres se suposa que has d'haver llegit molt, evidentment, sinó també perquè sempre he detectat una mirada recriminatòria quan *he confessat* no haver llegit segons quins clàssics. Segur que us ha passat: un "Ah, no has llegit *Anna Karèni-na*?" (trieu el clàssic que vulgueu), acompanyat d'una mirada de suficiència. Doncs miri, no, no l'he llegit. Encara. Tinc la sort de tenir aquest gran llibre encara per descobrir, igual que tants altres que voldria haver llegit.

Una vegada, l'actriu Rosa Novell, lectora voraç, em va explicar un somni que tenia des de petita: viure en una habitació molt gran, envoltada de llibres, amb un llit al mig. Llegir sense parar, i que la mort li arribés just després de llegir l'últim llibre que es publicués al món. Morir havent-ho llegit tot. És tan bonic com impossible. De fet, per primera vegada començo a pensar que hi ha molts llibres que ja no tindrè temps de llegir. Això em neguiteja, i de tant en tant miro les prestatgeries de la meua biblioteca resseguint títols que no sé si arribaré a descobrir. El consol m'arriba gràcies a la gens impostora periodista Laura Fernández, que em porta les paraules de Roberto Bolaño: "*Tengo muchos libros, algunos no los he leído y sé que no los voy a leer jamás. Pero, de cuando en cuando, los hojeo. Me gusta tenerlos cerca*".

Ja tinc l'*Anna Karèni-na* col·locada ben a prop. ♦♦

L'ou gegant
OLIVER BUTTERWORTH
Viena

Recuperada del 1956, aquesta novel·la juvenil nord-americana explica amb humor una història que segur que enganxa: tot comença quan una de les gallines de la granja d'en Nate pon un ou sospitosament gran. De fet, no en surt cap pollet, sinó que, per a sorpresa de tothom, al trencar-se en surt un petit dinosaure, cosa que capgira la dinàmica familiar.

El viatge del cal·lígraf
A. SQUILLONI / S. CASTAÑO
Ed. Joventut

El cal·lígraf somiava que més enllà de la vall i les muntanyes que coneixia hi havia un món nou per a ell. Un dia va decidir deixar el seu escriptori i emprendre un viatge llarg, en què la gent, al sentir les seves històries, va saber que no estava sola. Aquest àlbum és un viatge durant el qual es troben les paraules, les imatges i la imaginació.

Nena, gat, aigua, ànec
E. DUTHIE / D. MARTAGÓN
Wonder Ponder

En aquest àlbum de cartoné per als més petits hi ha una nena, un gat, aigua i un ànec. És l'hora de banyar-se i, d'entrada, dins la banyera només hi ha l'ànec. A mesura que passem les pàgines descobrim una infinitat de combinacions. Els personatges juguen i els lectors també ho fan, perquè identifiquen les diferents escenes com a situacions quotidianes que coneixen molt bé.